

Lilžės Releiwis

„Lietuvos TSR“
Centr. Biblioteka
Mokėjų Akad.

su nieka nelastūjanče Priedėta:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Zemes-Gaspadorystes Zines).

Lilžės Releiwis, kas Pėnnyzią išdūdams laštūja
ant Bertainio Meto 50 Pen.

Apsitelawimai yra nū bile kofio Posto priimami, arba
ir paczėj Drutorioj

J. Revlanderio beu Sunaus

Lilžeje, Aukštoje Ulvy. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimat,

Drutorioj Lilžės Releiwio luncziami laštūja po 10 Pen.
Pristulymai 15 Pen.,

už ložnų smulkeis Raštais išpausq Lilž.

Gromatos dėl Lilžės Releiwio patiks išrašomos yra
dabar i Štaigirius nušluncziamos.

Nro. 6.

Lilžėje, 7. Februarnju.

1890.

Kas paslutiname Gzese Swiete musidawe.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 27. Jan. Ciecoraus Gimimo-Dienai ant Garbės yra wisi atwirieji Uredystės Butai, kaip ir fiokios Miesczioniū Trobōs gražiausej išplagūtos, Parobōs Langai yra su Ciecoraus Abrozu beu kitokeis Ižgrozinimas išdabinti. Szulise tape ta Diena paprastoju Budu šwenzijama; Pētū Laike tape ant teip wadinamojo Karalaus Kleciaus 101 Kaniūliū Szumis paleistas. Ciecorus prieme Rytmetij ant Žeg. 8^{3/4} Palaimōs Weljimus ciecoriskosės wyriausios Kwartierōs, ant Žegoraus 10 Gratulierawimus ciecoriskosės Familijōs, potam parejo ant to paties Weikalo ant Žegoraus 10^{1/2} artimesnieji Drauganarej karaliskajo Dwaro, Romandierai Runo Regimentū iš Berlyno beu Potsdamo, Ramū Ministeris, karaliskajo Dwaro Uredininkai, Gendrol-beu Flūgel-Adjutantai beu wyriausis Kunigs karaliskajo Dwaro, Drs. Kōgelis. Ant Žegoraus 11^{1/2} Reichskancleris beu Waldziōs Ministeri sawo Palaimōs Weljimus atgabeno, kurie potam ir nu Ciecorēnēs priimti tape. Ant Žegoraus 10^{3/4} Raskū Karalus parwyko ir tape nu Princo Friedrich Leopold beu Gendrol-Adjutanto Wittich priimtas. Karalus aplanke po to Ciecorū beu Ciecorēnē ir Ciecorui sawo Palaimōs Weljimą iktare. Ant Žegoraus 1 prie Ciecorēnēs Friedrich Pusrczei laikomi tape, ant kuriū ir Ciecorus beu Ciecorēne ir karaliskujū Ramū Draugai susieje buwo. Wakare ant Žegoraus 6 prie Ciecoraus ir Ciecorēnēs Gzesnis kelama buwo. Prie Reichskanclerio Gzesnis kelama tape, ant kuriōs Drauganarej teip wadinamojo diplomatiskajo Koro susieje buwo, tarp šiū Bonū ir Grows Herberts Bismarckis, Unterstotssekretiers

Berchem beu Direkteris ir Rotai laukiejū Dalykū Uredystės radofi. Miestas yra gražiausej išpūstas, Bagada šwiesi pastojusi. Labay puikus Miesto Apšwietimas pastos, kaip toktai iš iškioskujū Prifigatawjimų numanyti galime. Rokie 2000 Oficrū nu wisokeropū Waisfo-Daliū buwo i Ginklū Butq ant Parolēs Priemimo susieje. „Gyws tšie Wiekpats Ciecorus ir Karalus“ teipo Parole štambejo, kuri nu wisū Oficrū su zalnieriskais Ballanais primta tape.

— Ciecorus yra dēniskamjam Karalaus Porui ant naujo Meto dwi labay grazej ir kunstiskay dirbti Borcelono-Rūpti dowanojes. Nu Meto 1864 yra toktai pirmasis Sykis, kad prusiskasis karaliskasis Dwaris per toke Dowanq dēniskam karaliskamjam Porui Ižreiskimq žirdingefnio Pristartinimo yra išrodes.

— „Woskloji Seitunga“ hiteipo rapo: Ciecorui pastojō žinoma, kad po Smerties Ciecorēnēs Augustōs Oficrai, nors Waisfo Gedėjimas prisakytas tape, Teatere yra aplanke. Deley pitōs Priežastiēs yra Ciecorus Gendrol-Intendantui karaliskujū Teatērēs-Parodū, Gromui Hochberg, paliepes, kad per wisq Gzesa, kol Waisfo-Gedėjimas patenka, Oficrams Biljetai netur buti išdūdami. Potam Oficrams nu Regimento-Romandierū teipjau Uždraudimas ispleistas, kad Gedėjimo Laike ney Mandieroj, o ir ney fiokiame birgeliskame Aprede Teatere neturentis aplankyti.

Berlyne, 28. Januaryju. Musū Ciecoraus Gimimo Diena yra ir hime Rete wisuse Wokietijos Kampuse su tūm pacziū Dziaugsmu šwesta, kursai wisados išreiskia, kad parodyti reikia, kad Wokietijos Žmones su Ramais sawo Waldono kaip su twirtais Ryšeis

surikti pasijunta. Iš wisū didziujū ir widutinej-didziū Wokietijos Miestū parejo daugel Depešū, kurios apsakō, kad wafaryškioji Diena wisokeropu Budu teip nu Wyriausybijū, kaip ir nu pacziū Miesczioniū kaip tikra Szwente praleista tape. Lokios telegrafiskos Zines parejo iš Stuttgarto, Leipckio, Weimaro, Braunšweikio, Pozū, Bresliawōs, Karlsruhe, Bromberkio, Dresden, Darmstadtō i. t. t. Wienō ne wienat wokiskose Zemese, bet ir swetimose Zemese yra Gimimo-Dienōs musū Ciecoraus mineta. Lokios Zines pareina ant Paweitflo iš Wyno. Ciecorus Francas Jozepas, Prietelus beu Draugas musū Ciecoraus, buwo ant Garbēs žiōs Gimimo-Dienōs Gzesni prigatawpdines, kurei wokiskasis Pasiuntinis, Princas Keuš beu wisi Drauganarej wokiskosės Pasiuntintys tēs pribuwo. Anq Gzesni belaikant užgere Ciecorus Francas Jozepas ant Sweikatōs Ciecoraus Wiliumo. Su žirdingais žodzeis minawoja ir Wyno Seitungōs žiōs Dienōs.

— Kreutc-Geitunga patifrina, kad Ciecorus Palaidojimo Dienoj Ciecorēnēs Augustōs 100 000 Markiū ant Babudawojimo wienōs naujōs Baznyziōs Berlyne esq dowanojes, kuriōs Raštos iš walnū Dowanū tur susiteiti. Tokiū Baznyziū Berlyne dabar trys bus budawojamos.

— Englanto Karalene Wiktoria 23. Mercq i Homburki pasidūs ir tenay 3 Nedeles ilgay pasiliks. Ciecorēne Friedrich beu dabar Wyžaduse užflaikancioji Princefe Christian nu Szleswig-Holstein po to teipjau i Homburki iskeliaus.

— Kaip dabar sakoma, Kunigaitis Bismarckis dar pirm 20. Februaryjaus Progōs imsis, Deputiertbutij Ralq apie dabarnyškiojus polytiskius Pasilaitymus laikyti. Kunigaitis, kurio Swei-

katos Pasilaikymas gers esąs, iti Parejimo filtesniofes Pagabds Berlyne pasilites ir po to mel ant sawo Dwaro pasiduses.

— 30. Jan. Cicorus pasidokawoja wiename Reichskanclerui prisiustame Rašte uz jam isrodytaji Prispazinima is artimesniofes bey platesniofes Lewisfes, kaip ir uz nu swetur gywenanczujū Wotiecziu prisiustasius Palaimds Weljimus ant jo Gimimo Dienos, kurie ant to derantis, ji Lutzboje apie Brapuldyma jo Lewo Motynos palinksmi-noti.

— Reichskancleris wakar deley Cicoraws Gimimo Dienos fiezion uzsilaitantyje Zaksu Karaly aplanke ir su jumi kofe puse Adynos ilgay pasikalbejo.

— Socialdemokraty dabar su didziause Proce ant to dirba, kad, kur tikt jie gal, jie Darbininkus prie sawo Partijos primilotu; teip ir Kalnfasius is Saales Upes Rampe jie ant sawo Buses pasukti bande, wienol toktai jiems nepasiseke, nes jie Kalnfasimuse pritenkancze Algą gauna, o ir beip jie prastay nestow.

— 31. Jan. Laikraftis „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“ rapo: Oberprizidents Reyno Browincos, Pons Berleph, yra per prusiskajai Kupczystes Ministeri pramintas.

— Cicorawstes Prirodymu Laikstas siwakar teipo rapo: Wieppats Cicorus yra Ministerprezidenta, Kunigaitksti Bismarcki ant jo Paprasymo nu Uredo Kupczystes- bey Gewerbes Ministerio atskyles ir i jo Wietą ikfiolistajai Reyno Browincos Oberprezidentą, Baruną v. Berleph, per Kupczystes- bey Gewerbes Ministeri praminęs.

— 1. Februaryju. Senesnuju Draugyste Deputiertbuczio sutare, Gese nu 1. iki 23. Februaryjaus Susiejimus nelaityti.

— Magistrotosekretiers bey Rendants Jurgio- Baznycios Parapijos tape fendien i Kalejima nugabentas; pirm jo Suemimo bande jis saw Galą pasidaryti. Sakoma kad jis 60000 Mk. nemiernu Budu saw ant Raudo nu- slapes.

München, 30. Januaryju. Wisi stipresnieji Wadai teip wadinamoses wokiskay-walnoses Partijos yra pagal Iffitarima Nacionaliberolu ant Rowos prieš Socialdemokraty bey Centrumą gatawi pasizenkline.

— **Iš Estereikiu bey Ungaru.** Wync, 30. Januaryju. Uredystes Daliku Ceitunga praneka Pranimima Grebikowo Grupa per Zirstercbikowa Wyno Miesto.

— Kaip Ceitungos praneka, supustyjo 500 pateikaujancziu Darbiniku telis Tekelo-Malunus ant Stillo Pri-

gatawijimo pas Neudorf ir Wiesenthal (Walscziuje Gablonz). Du nu Maikstiniku tape nuziudytu ir keli titi ironyti. Wakaro Laike tape Zalnieri is Reichenberg i aną Rampa isfiusti.

Iš Prancuzijos.

Parize, 27. Jan. Laikraftis „Debats“ apšneka Pasigerinimus mastolistujū Piningū Pasilaikymu ir toktai tumi isguldo, kad Priežastis Cicoraws Palajaus Melej, Persimanyne Piningū Ministerio bey Skupawime zalnieriskuse Pristataymuse ir be Reitalo esancziuse atwiruse Darbuse jekfoma turenti buti. Ana minetoji Ceitunga nurodo mastolistusius Waldzius Wyrus ant to, kad Rublio Wertybe pasididinti turenti.

— 29. Jan. Prietelei Gendrolaus Boulanger dabar paskutineje Priprową wartyja, jeib sawo Ifrinkstamjam pagelbetu, ant Waldzius Wirpaw pareiti. Daugel tokiu Wyrū Susiejimus laike ir tuse isfitare, kad toktai Garbes Pareiga esanti, po Wartyjimo wisu zokaniskujū Prieprowū prieš Regierungą pasfelkti, kuri Zmones nuspau-danti. Daug Prieteliu Gendrolaus Boulanger, kurie wakar Atsiminimo Szwentę tele ir ant to nurode, kad 27. Januaryju praėjusiojo Meto Boulanger Skyrime laimejes, deley ant Maiksto pakufinancziū Kalbu ir Waktos Apfelbimo i Kalejima nugabenti tape.

Iš Englando.

London, 28. Jan. Laikraftis „Morningpost“ Gimimo-Dieną Cicoraws Wiliumo per wieną Surasymą paklowina, kuriame sakoma yra, Cicorus deley sawo personiskujū Opatybiu Arwo-Deishbe ant to turny, ant didzius Gimines Waldonu buti; wakar jis nu sawo Zmoniū aisku Išliudymą apie tay esąs patyres. Cicorawstey wakar wisur ta Kalba ataldejusi, pagal kure Cicorus sawo Weljima esąs istares, kad Pasilaikymas Remestininu butu pagerinamas. Jo Padonai geray zinoje, kad jis bandyses, toktai daryti; ju Sweikinimas ant jo Gimimo-Dienos ikrodas, kad jie geros Wales esantis, jam kaip Lewisfes Waldonui su pilnu Pasitikejimu pasiduti.

Iš Italijos.

Ryme, 28. Jan. Neapelio Mieste fendien tarp Studentu bey Zalnieriu Susimusimas nusidawe. Studentai prafe, kad Uniwerzitieta deley dar wis nepasiliaujanczioces Influencos Ligos uzdaryta taptu, toktai Uniwerzitetos Wyresnysis neiwelyjo. Kaip ju Weljimas taigi neispildytas pasiliko, traufe dabar Studentai su Uniwerzitetos Zone pas Prafektura ir prafe po didziu Lermos Kelimu Rektorio Rustatymo nu jo Uredo. Tranksmas galiausey toks didis pastojo, kad Zalnieri turejo

pareiti ir prieš Studentus stotis, nu kuriu dabar keli su Wagnitais suronyti tape. Rektoris tikt su didze Proce tai Priegadai teissprudo, kad Studentai, kurie jau Duris jo Uredo Stubos buwo sudauze, ji nusmawe butu.

Turin, 26. Jan. Karalus, Karalene bey Karalunas nu Laidotuwju Grekio nu Aosta fendien pirm Petu ant Zegoraws 10 1/2 mel i Rymą sugryzo. Ant Gelzfeldwaro bey ant Relio, iti ten daug Zmoniū buwo susieje, kurie atdengtomis Galtwomis tyfu Budu karaliskajai Borą sweikino.

Iš Maskolijos.

Petersburkyj, 28. Jan. Deley Gimimo-Dienos wokiskajo Cicoraws tape Pasuntinis Gendrolus v. Schweinite bey Zalnierystes Daliku Wietininkes Obersts Guillaume ant Priešpēcziū prie Maskoliu Cicoraws bey Cicorones i Antiskow-Paloczju patwiestu.

— 30. Jan. Rekursai Maskolus, Wardu Rotowits, neseney bandes, Prancuzams wieną Zonę Maskoliu Wardan paduti. Szitas Darbs yra nu Regierungai artimos Buses Brigawimu wadinamas. Maskolija urediskuse Dalikuse jau gana tanke esanti ikrodziusi, kaip labay ji Wakaju mylenti ir swetimoses Zemes Zines apie mastolistkay-prancuziskus Susidraugawojimus ikplatinant turenczioc atsiminti, kaip astrey Maskoliu Cicorus Ralkową deley jo Parize ikprowytujū Rhythscziū esąs pakrawojes.

— 26. Jan. Szuiles Dorpato Walscziuje dabar wis daugiaus ant to yra wereziamos, kad i Wietą wokiskofes Pamokflo-Kalbos, wienat mastolistkaji Kalba bebutu wartyjama; toktai ne tikt nu atwiruju, bet ir nu wisu titu Szuiliu prasoma yra. Wiens Padowadhjimas Pamokflo-Dalikū Ministerio patwirtina, kad su Prasidėjimu naujsjo Szuiles Meto wisuse Pamokflo-Anstaltuse wienat mastolistkoj Kalboj Pamokflas tur buti nudalyjamas.

Szwieziausos Zines.

Lilzeje, 5. Februaryju. Ant Smer-ties prasudytoji Gaspadoraus Pati Gliske Weber gim. Hinz is Dnagaru, Ragaines Kreize, tape biryt auksty ant Zegoraws 8 ant Riemo Sudo-Kalejimo per Budeli Reindel is Magdeburkio su Dyliu gadinta.

Berlyne, 5. Februaryju. Ant Gzesnies prie Kunigaitkczio Bismarckio wakar Cicorus ant Zegoraws 6 parejo ir tape nu Kunigaitkczio, Kunigaitk-tenes bey Sunu su didziu Garbes Ifrodymu pasweikintas. Wieppats Cicorus dawe Kunigaitktenei Ranką ir prie Stalo po jos Raires pasiedo. Cicorui priešais sedejo Reichskancleris, kuriam Cicorus gerdams atfartotinaj

Pridetka prie № 6 „Tilzes Keleivjo.“

Tilžėje, 7. Februaryju 1890.

Įsietuvės bėp abiejū Prūsū Prowincū.

Tilžėje, 29. Januaryju. Kaip jinoma, jau praėjusioj Wasaraj tas didysis Darbas medamas buwo, per kuri wisas Tilžes Miestas su Wandeniu aprupinamas tur buti; tas Wandū yra is Remuno Upės su Maszynomis i Auksti traufamas, i labaj dibeli Rysq su-renfamas ir po to Ruromis i wisq Miestq isleibziamas. Tos Ruros elna Urwose per Ulyczias, potam pas Butus iki Stogo Wirsaus. Kas Wandens priwalo ir Wandens Leidimq sawo patiks Bute tur, tas tepriwalo wlenq Kurikę prie Siendš atdaryti, tap jis tiek Wandens gauna, tiek jis nor. Dabar jau Ruros su Wandeniu isplaunamos tampa ir weikę wisas Miestas minetoju Budu su Wandenimi galēs buti aprupinamas.

— Wiens Geradėje, kuri sawo Wardq menor jinoma daryti, yra hendien Bonui Oberburgemistru i Hesing 100 Markiu su tam Weljijmu padawusi, kad sitie Piningai Nitrimo Dienoj jds nabastininko Wyro bėd-niems Miesto žmoniemis isdalyjami butu.

— Pons Wpstups Boeg is Ystruties yra, taip „Ystruties Seitunga“ praneša, nu wye-riausios ewangelistės Wajnyczios Wyriausybės per Gendrolwstupa Rytprūsū Prowincos iskirtas ir paklaustas, ar jis tq Urėdą priimti norys. Ta pati Seitunga rašo, kad Pons Wpstups Boeg si jam pristulytasi aukstaji Urėdą priimti teiqs.

— 1. Februaryju. Arkliū Turgus ant didziojo Pleciaus tikt menšaj tebuwo aplan-tytas ir tikt wbutinę geri Arlei tebuwo suwesti. Kupcyste is Pradzids buwo menta ir pastiaus tikt mazumq pasididino.

Rusnėj, 30. Januaryju. Wafaryfsczjoj Raktij wiens Wagia Gauja pas wienq Kahl-berkyj gulenti Buteli nuėjusi buwo, kur Nasle Pežene bėp tošes dar neujaugusieji Kudikei gywena. Pežene iswydo Rakties Laike sawo Ramaraj Szwiesq ir tada sawo ujaugusijj Snuu pažadino. Szjfat Szpyki pasiemēs i anq Zopostū Ramarq ejo. Kaip dabar wiens nu Wagia su pawogtais Misto-Dalykais jau wro Lauga halinaprubēs buwo, tas Gaspadinēs Sunus tikt wlenq žmogu bepa-mate, kurfai Milus i Zaq frate ir tūjau halinapbėgo. Gaspadinēs Sunus ejo pro Ramū Duris lautų, pawijo halinbėgantijj Wagi ir jam su Szpyktu teip macnē i Ru-garq patropyjo, kad jis tūjau sukrito. Da-bar jis suristas ir i Gywenimq atgalparga-bents tape, kur is Miego pažadintiejj Ramū Gywatintinai pilni Apmaudo jam ne menšaj Plėgōs dawe ir jis galiausej priverstas tape, ir sawo Draugq isdūti. Kaip toktai nusi-darus buwo, tape jis dar tq pacę Rakti i musū Policijds Kalėjimq nugabentas. Se-lanczjame Rytmetij tape ir dar wiens antras Bors per Szandarq suimtas. Tai yra du Darbininku, Brolludu Wardu Ruk. Wiens nu judwiejū yra sens Kultūjininkš. Ikišiol pasiseke, penkis toktū Išlaustojū i Skylę ikišti.

Szilokarczjamos, 30. Januaryju. Uz-watar po Pėta Gaspadorus Wolaitis is Szil-mėstia tūmi sawo Smerti rado, kaip jis su sawo Wejimu Reliu nu Jonaczia ant Szil-mėstia linkaj per patwinusijj Suktēs Upeli persigauti norėjo. Plešanczjame Wandensj,

kurfai pale Tilto labaj gilus buwo, apwitrto Wejims ir Gaspadorus bėp Arklys abudu nustendo, nors Wolaitzui wiens Wirwe pri-meška tape. Nustendusojo Sunus, kurfai teip-jau ant Wejimo buwo, tape per Gaspadoru Pagali isgelbėts.

Balandziuse, 23. Januaryju. 13. š. M. tape pasimirusijis Gaspadininkš bėp Maluno-Apturėtojis Pons G. L. is šiczion ant musū Kapū palaibotas. Kadangi jis Karuse Mete 1866 ir 1870/71 kaip Unteroficyrš bėp Ser-jantz drauge fariawēs buwo, tap tape, kaip Grabas i Dūbę nuieistas buwo, per Dūbę nu dwylka Kezerwista bėp Landwėrmonū trys Garbēs Szuwe paleisti. Is arty bėp toly buwo daug Lydetojū i Smutnybēs Ramus justiej, jeib Nabastininkui, kurfai wisur Gar-bėj stowėjo, dar pastutiniej Melę isrodytu. Kadangi Pons Kunigs L. is L. junkej ap-sirges buwo, laike Pons Kunigs L. is Sz., kurfai Nabastininkui ir šwentaję Wecegę buwo nudalyjēs, Szirdi pajudinanczėję La-wonnišę.

Gumbinėj, 28. Januaryju. Szio Miesto Burgemistro - Wietai yra 51 Wyros is wiso prismaldawēs. Tarp sitū Personū randasi 5 Burgemistrai, 8 Rektisanwaltai, 10 Ašessorai, 5 Oficrai, 9 Referendarai, 5 wbutinujū Urėdininkū, 8 Zemės Gaspadorei bėp Pi-ningoezei ir wiens Policijds Ujweizdas.

Ystrutyj, 24. Januaryju. Korawosimo-Kamara musū Landgeriktēs prasudyjo Kei-werge wienq Dwaroni ant 100 Markū ir so Inspektieri ant 50 Markū Korawonēs. Judu buwo wienq medingq Gywoli ant sawo Medzioklēs-Lauko pašowusiu, kurfai potam i karaliskq Sirēs Bruntq nustwiklēs, pakrito. Jūdu ėme tq Gywoli potam drauge, tape ale nu jū Kutserio pridātu ir tada i Browq traufamu.

Ystrutyj, 28. Januaryju. Ant hendie-niszojo Turgaus tape nu wiens Lauktinto 9 Klauktū Lėmenei, kurtus jis Mastolijoj buwo pirkēs, ant Wardawimo atwešti. Ta Miesla pirma Pjowimo - Bute dawadnēj per-žiurėta buwo; wiens Swars tōs mastoliskōšēs Klauktōs uš 50 Pf. pardūtas tape.

Pilkainėj, 27. Jan. Ant musū Nedėlēs Turgū rodoš wiens bukūs Delmono Wagiš ir wiens Delmono Wagiška sawo Darbq prowjanczju. Pastutiniose Dienose daugel Personū Delmone Piningū pasigėdo, toktai tikt tūmi tegal buti isguldoma, kad Wagio Biršiai jus bus istraukę, Apwogtieji yra is didziausios Dalies bėdni žmonēs. — Wiens Agents šiczion sawo Gywenime tiek daug Jurktū turėjo, kad tošes tikra Ramū Sloga buwo pašojusios; jis wisokēs Prieprowas priēs jēs wartyjo, ale Wislas pasiliko nūprošna; galiausej jis ypaczę sename Gzese daug primelytq Priprowq, Jura Cibulę (kuri Būde auginama yra) wartyjo ir po trumpo Gzeso jis jau nu tōs Slogōs walns pašojō. — Ir Szulokai dabar jau nu Insluencōs Bigōs atlantijti yra. Daug Szulėse apsirgo keliū Dienū Tarpe 50 iki 75 Pracentū nu wisū Szulokū, Kartais ir patys Mokytojai. Ant Palaimōs ta Liga ikišiol wisur, kur tikt su Akplumu buwo apšielinama, lengwi pasiliko; šen ir ten ale teip Rudikei, kaip ir Ujaugusieji sunktiaus ta Liga yra apsirge.

Karaliauczujė, 27. Januaryju. Kaip ilgay Kate be Maitso gywa pasilikti isteng, apte tap wienai Seitungai šio Miesto sekanczju Budu yra rašoma: Wienai Familijet, kuri Ulyczioj Herbartstrafe gywena, pirm ilgoko Gzeso Kate prapūle ir wisi Pajęstojimai, kurtus Ramikšei del to mylimojo Gy-wolto dare, pasiliko nūprošui, teip, kad galiausej mislyjama buwo, tas Gywolis ešqš del jo puikūs Raitto pawogtas. Pradzioje šios Nedelēs tape ant Aukščio, kurfai šei Familijet wienai priklause ir tankej su Len-tomis apmūstas buwo, Štabinei pakabinami, o kas dabar is wiendš Skrynēs, kune nu-badėjēs ir graudžej wertdamš, pareina? Ilgay jęstotoji Kate. Ant Aukščio tri-jū Nedėliū Laike nieks nu Ramikška nebuwo buwēs, tas Gywolis pastutinijj Szki Štabinius pakabinant wirsus buwo ušsklejęs, tape irakints ir nebgalėjo per twirtaję Lentū Sieng lautų beiklysti. Skrynėj buwo su-draštij Popierei bėp Studurai randami ir yra mislyjama, kad Kate tašeis sawo Iškali-mq ir Badq bus ramdzijusi. Kate dabar rodoš wēl yra atsigawusi, ji ir šaunęj ed, ale ji wisq Dienq Mitege praleidžia ir jds pirm-nykštis Budrumas dabar powisam halin yra.

Karaliauczujė, 28. Januaryju. Wiens Seitunga šio Miesto apie Szxyrimo Dalykus dabar šiteipo rašo: Darbininkai geray teap-dumoja, kur jū tirkiesi Prietelet randasi. Socialdemokratū Wadai jiems negalimus Daktus pažada, wolkšaj Walnieji sako, kad Waldzia ney jokios Teisjybēs neturenti, apte jū Wikimq pasirupinti, Nacionalliberolū Partija ale protingu Budu ant Grunto musū dabar-nyksczjū Dawadū pasiprocewoja, Darbinia-fams toktai iteikti, tas jū Pasilaitymus pagerinti gal. Darbininkai todel ant sawo pacjū Priwolkēs padabodami šiczion Karaliau-czujė, 20. Februaryju Burgemistrq Hoffmannū testira.

— 29. Jan. Szturmai pastutinujū Dienā yra ir Lapiū Zwejhq pas Krancq negalimu Daktu padarę, kadangi Jures wis is wien teip sujudusios buwo, kad nieks neisfidryšo, su Latwu ant jū pasidūti. Du Zweju ale uzwatar tikt su Zwejhōs Priprowomis i Jurū Wolus istrauke, judu tikt Meskeres isbėti norėjo, kadangi jūdu prie toktō gero Wejo haunq Zwejhq sulaukti dumojo, o sita pawosingoji Kelione jūdam pasiseke. Prie Atgalgrjimo tape ale jū Latwas pilns Wan-dens priverstas ir pradėjo grimzti. Ta Prie-gada tape nu Krantōs ispažystama ir du Zwejū Latwu jiems ant Pagalbōs stubinos, kuri galiausej ir dar tikru Gzėju prišartino. Wafare, kaip Szturms buwo antlēs ir Jures pajajingensios pastojusios buwo, Zwejet wēl isbėgo, nu sawo Meskeritū ale niekq neširabo. Pasidariusioji Iškada yra ne meška, mislyjama ale, kad Jures Zwejhōs Priprowas ant Krantōs ismesenczios, todel jau dabar ant Krantōs stropjey jęskoma tampa.

— 25. Jan. Suntus Regiliukis yra wafaryfsczjoj Raktij pas Brandenburktio Wartus atsitikęs. Rytmetij anksty tape tenaj ant Gelztelio Wejia toktū 20 Metū sens Janifikaitis kaip Lawonas atrastas, kurtam abidwi Roji nu Kelio prasidedant nuwajūti buwo. Wienq Seitunga musū Miesto apie

fitą Negillufi fiteipo raso: Lamonas, kursai su atskirtomis Rojomis, nu Gelzfeltruktio perwajitūs, pas Ponarth atrafias tapa, dar wis niera ispažintās. Wiens Ujweizdas nu Lepliawōs Kalėjimo, kursai dabar ficzion yra atkellawēs, parode wieną Gromatą sawo Sunaus, kurs cylonay wlenoj Kupczyfiej Pagalbininku buvo. Toj Gromatoj raso jo Sunus, kad jis Gwastiks atgrifēs ir dēl to nu Swieto atskirti turys, Tēms jį geresniam Swiete tegausēs wēl matyti. Sunkey atlantafis Tēms is sudarkytojo, pas Ponarth atrafiojo Lamono ale neb'galējo sawo Sunu ispažinti.

Klaipėdoj, 27. Jan. 24. p. M. buwufiame Traukime karaliskofēs Klafā Bioterijsōs pāle i ficzion esancyje Kolektā wiens Laimėjimas nu 10000 Martā ant Numerio 32726.

Babgawoj, 23. Januaryju. Pasiltetancioj lęgwioj Pagada daugel Apgywentojiemus musā Kreizo ant Iškādōs pareina. Ypaczej Gwejei Klemuse pas Mares po ta prastaje Pagada gauna fentiēt. Kurfiskofēs Mares rods su Ledaus Karta yra apdengtos, tas Ledus ale toks silpnas yra, kad Gwejei su Glemōs Tinklais sawo Darbā negal pradēt. Ir Upes tilt su tokiu plonu Ledumi tiera apdengtos, kad ir cylonay Gwejyba tikru Budu negal buti waroma. Gaspadorei Girēse gulencziuse Klemuse su sawo Wejimaīs teipjau nielā negal pelnyti, kadangi Relei Girēse dar ne gana twirti yra, jeib Medzius westi galima butu. Sziporei Wasardōs Laife tilt mentay Fraktēs teturēs, kadangi ney Medziā, ney Akmenā i. k. prie Lodawimo-Bleciā pas Upes negalējo buti negabenama. Bankōs Gwatininkai su didziū Iškilgimu druto ir patencancio Szalcio laukia, jeib

geresniam Relei pasidarius sawo Pasaro-Žopokus pardūti ir salinifgabenti galētu.

Elbingoj, 26. Jan. Dyrnu Budu isgelbētis tape ftoj Redēj wiens Gromatnefis nu Dancfōs Kopā, kursai Kieme Grendorfē kelis Prietelius aplankyti norējo. Du jaunu Wyrū is Neulanghorst per Mares Szienimis perbēgti norējo, parējo ale weifey i wieną atwirā Wieta. Jeib tā aplenkū, turējo judu kitu Releiu bēgti, kursāmi jādū ale prie wiendōs fitōs atwirōs Wiēdōs pribēgo, kuri judām majuma dyrna pasirode ir dēl to jādū tūjau apfieme, tā Wieta apjūrėti. Kaip jādū greitay iki Wandens parėjufiu buvo, atrado judu wieną i Ledu iluzufi Gromatnefi, kursai po Rojomis rods Gruntā turējo, jo Rūns ale iki Kallo Wandensj buvo ir jis neb'imane saw gelbētis, kadangi jis jau powifam pasilpēs buvo, o ir kalbēti nebigalējo. Tādū jaunoju Wyrū jį is tōs didziōfēs Priępadōs isgelbējo ir jį iki sefanciojo Kiemo i wiena Gaspadā nugabeno, kur uį reifalingaję Kawonę rupinama tape.

Turgaus Preke

nu 1. Februaryju 1890.

	Tilzeje		Klaipėdoj	
	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.
Kweczei	925	950	775	800
Rugei	850	880	650	680
Mezei	700	720	475	500
Awizos	780	800	350	380
Sirnei, balt. rain.	850	950	800	850
	850	950	850	900
Roputes	140	160	110	120
Kiaufei ant Rapdōs . . .	3	—	3	—
Swieftas	75	90	80	90
Kiauliena	50	60	50	60
Zautiena, geriausoji	35	50	60	75
Berziena	50	60	30	50
Wiiena	35	45	40	50
Sziens } uz Centneri	260	300	200	250
Szandai } uz Rapg.	30	36	—	—
Semenei uz nauj. Szep.	10	11	—	—
Timotai uz Centneri . . .	20	23	—	—
Kruftiene, prasta } uz 2	34	—	—	—
Awizā Krūpai } Swarg	44	—	—	—
Einai uz Centneri	—	—	24	—
Waska, minksta	—	—	46	48
Waska, tieta	—	—	48	50

Turgaus Prekes Karaliaucyje

5 Februaryju.

Uį 100 Swarus Szieno 2 Ml. 70 Pen. iki 3 Ml. 60 Pen., Szandū 3 Ml. 67 Pen. iki 4 Ml. 60 Pen., Kwecziū 8 Ml. 80 Pen. iki 9 Ml. 80 Pen., Rūgiū 7 Ml. 80 Pen. iki 8 Ml. 50 Pen., didziūjū Miejū 7 Ml. 50 Pen. iki 7 Ml. 80 Pen., mažūjū Miejū 6 Ml. 90 Pen. iki 7 Ml. 20 Pen. Awizū 8 Ml. — Pen. iki 8 Ml. 50 Pen., rainū Žirnū 10 Ml. 50 Pen. iki 11 Ml. — Pen., baltū Žirnū 9 Ml. 60 Pen. iki 10 Ml. 30 Pen., uį naujajū Szepel Ropucziū 1 Ml. 50 Pen. iki 2 Ml. 50 Pen., uį Swarg Zautiendōs 40 iki 70 Pen., Kiaulendōs 55 iki 75 Pen., Awieniōs 45 iki 60 Pen., Berzieniōs 30 iki 70 Pen., Swiefto 1 Ml. — Pen. iki 1 Ml. 30 Pen. uį 15 Kiaufus — Ml. 80 Pen. iki 1 Ml. — Pen.

Der heutigen Nummer des „Tilzes Relewis“ liegt die „Kleine Tilsiter Zeitung“ mit der illustrierten Beilage „Der Zeitspiegel“ Nr. 6 bei. Bestellungen auf dieses Blatt werden von allen Kaiserl. Postanstalten, sowie von der Expedition in Tilsit, Hohe Straße 67, zum Preise von **50 Pf. vierteljährlich** angenommen.

Upsakymai daugiausej, jey ne patš Upsakymas ka titta isguldo, su Redakcionu „Tilzes Relewis“ nieka Darbo netur.

Kandidots

Nacionalliberolu Partijos ant prifiartinaneciojo Ciecorystes Saimo Skyrimo yra

Pons Stadtrots

Schlenther

is Tilzes.

Wisi Skhrejei Tilzes bey Pakalnes (Lantōs) Kreizū, furie Ponui Stadrotui Schlenther sawo Balsq nor dūti ir uį fi Skyrimq rupinti, yra meldziami, sawo Adresus Drukorijsi „Tilzes Relewis“ ifustu. Primokėjimus i Skyrimo Kasę priima Kasēs Baldytojis Pons G. Riebau Tilzeje, Aukštojoj Ulyczioj, ir Drukorijsi „Tilzes Relewis“.

Upsakymai.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Kunfiktas Dantis, Blombieawimus, Dantū Bertaisymus. Tilzeje, Kazernōs Ulyczioj Nr. 23.

Repasiturenczius prtimu ap kasdien, tilt Redelbeneje ne, nu Žegoriaus 8 iki 9 Rptmetyj.

1500 Mark

jur ersten Stelle à 5 pCt. werden auf ein ländliches Grundstück gesucht. Näheres in d. Exp. d. Bl.

F. Otto Schulz, Tilzeje, prie Turgaus, prifulo sawo wisuczes bagotingay jortierūaj Logari, is wisofkū Remesto-Dalykū, Gelziēs-Taworū bey Budawonēs Priewoliū pasidarantysj, ant pglū Preftā.

Yra tai pries zokana, jei landrots walscziaus (kreizo) sekretorius, walscziaus rastininkas, žandaras ir kiti uredininkai isdalina skyrimo zenkelius del skyrimo i ciecorystes saima, arba seip tokiu budu bando skyrejus prie bile tokios partijos pritraukti arba primersti. Tokie atsitikimai gal buti priezasczia, kad wisas skyrimas ngelūja, todel prafome apie tokius pasielgimus pranesti kū greicziausei rastininkams musu draugysczju ponams garinu lentoms pjauti malunu apturetojui R. Schaak Seckenburgije arba Otto Kroll Tilzeje wokiftoje ul. 67.

Wirkininkai liberalu skyrimo draughstes del pakalnes kreizo.

Liberalu skyrimo lomitetas del Tilzes kreizo.

Kas

Kosuli, Kaslo - Ufribima, sunku Atfidufėjima, Skaudėjima Kagle, Kaslo-Glimes i. t. t. tur, tam yra

Kosulio-Neprietelis geriause Prieprowa.

Pleczofo po 50 Pf. bey 1 Ml. wienat tiltay gaunamas prie **Albert Lippfe,** Tilzeje, Aukštojoj Ulyczioj 59.

Ginen Lehrling

für sein Material- u. Destillations-Geschäft sucht **G. Redekly,** Tilsit.

Lielarstwa, wadinama

Dr. Spranger's **Magentropfen,**

gelba tūjan prie Widuriā Regaliū bey Krampio, Wymōs, Galwōs Staudėjimo, Pilwō Staudėjimo, Widuriā Rukftumo ir pifto Atfidufėjimo, Apfwai-gimo bey Kranjo Pagedimo. Pries sunkū Widuriawimq yra ji labay gera Prieprowa, kuri greitay ir be Staudėjimo lengwius Widurius padaro, o ir Rora Walgymo padidina.

Gaunama Tilzeje Aptekofe, wyriausia Wieta G. Wächterio jaltoje Aptekofe, Pleczofoje po 50 Pf. ir 80 Pf.

Skvriejei

Tilzes bey Pakalnes (Lankos) Kreizo!

20. Februariju š. M. busime mes prie Skvrimo-Stalo wadinami, jeib selantiesiems penkiem Metams wienu Deputiertu wofisklamjam Ciecorystēs Saimui pasfirtumbim.

Mes sawo Balsu tikt tofiam Wyrui tedufime, kursai twirtay hra apfimes, sunkey ir su prakilniaufiu Krauju wofisklu Wyrū ightaje Ciecorystēs Wiensybe Garbeje laikyti ir je sergeti. Me hale Lewisklēs Wiensybes norime mes ir tas Zmoniu Leisybes Sargybej palaikyti, kurios musu Zemēs gruntiniame Dawade hra patwirtintos.

Mes weljames, kad Ciecorystēs Palaima per Zokanu Dawima miernay liberaliskoj Dumoj sylingay butu tarpdinama.

Piningu-, Gaspadorystēs bey Gewerbēs Polytikoj mes weljames, kad Wiskas butu paselpama, kas ant musu Zemēs bey jōs Gywatiunikū Palaimōs pridera.

Mes norime ismintinga Skupawima Zpdawima Dalykuse ir teisinga Zpdalyjima Mofesniu Rastōs, pagal kuri tie, kurie daug iima, ir daugiaus prie Mofesniu butu pritraukami, kad tiesog mokamieji Mofesnei bagotingesne Zemimo - Wersme pastotu, netiesogey mokamieji Mofesnei ale pasmazintu. Mes tōs Dumōs esame, kad Nemestiniuku Stonas per zokanisklay gruntawotus, seip ale walnus Susidrangawojimo Dawadus Pristowōs ightu ir pagerinamas gal buti.

Ir zocialpolytiskaji Zokanu Dawima, per kuri Pasilaikymas Darbiniku Stono jau pagerintas hra ir dar daugiaus pagerinamas ir pertaisomas tur buti, mes toliaus tarpdinama norime matyti. Draugējima su Zocialdemokratais, kaip Kandidots Wofisklay - Walnuju Partijōs, Pons von Reibnite, ir is Pasiprocewojimo uz Partijōs Dalykus prtwelhyjo, rodome mes twirtay nu sawēs salin.

Miernay waroma Koloniju Dalyku Polytika mes pagal musu Dumu, kad Koloniju Zgyjimai Wacei bey Didumui wofisklofēs Ciecorystēs pridera ir Zemēs Zmoniu Pasilaikymus pagerina, paselpfime.

Mes tikime, kad toltai ant Lewisklēs Palaimōs bus, kad miernōs Dumōs esantis Wyrui nu liberaliskofēs Partijōs tarp Ciecorystēs Wieteninkū toki Balsu Dauguma gautu, kad ypatisklay ant ju Stodōs prie Susiprocewojimo pareina.

Jeib tokius Wyrus i Ciecorystēs Saimu gautumbim, tur nacionalliberaliskieji Skvriejei Skvrimo-Dienoj sawo Pareiga atlikti ir sawo Balsus atduti.

Mes priwelhjame jiems, sawo Balsu nu musu statytamjam Kandidotui

Ponui Stadrotui Schlenther

Tilzeje

Mes zinome, kad jis wiernay ir twirtay prie Ciecoraus bey Ciecorystēs laikofi ir kad jis su draugsmu Wisku darys, jeib Lewisklēs Palaima ir Garbe padidintu.

Taigi! Te neuzygaissta nen Wiens, kursai prie miernay-liberaliskofēs Dumōs prisipazysta, 20. Februarnju pas Skvrimo-Stala pareiti!

Nacionalliberolu Skvrimo = Draugyste Tilzes bey Pakalnes (Lankos) Kreizo.

Ko Nacionalliberolu Partija nor!

Mes norime Pakajaus laukiejuse Dalykuse, Pakajaus Widuje, Wiensbės ir Walnybės!

Brangejė Wiensbės Naudą sergeti, ir šitą Naudą Žmoniū Dumoje i Garbę iškelti bey Rusimanyma jos Apturejimo padidinti ir patvirtinti, mums pirm wisū titū Dalykū prie Szirbiės gul. Kur Padabojimai Ciecorystės Draugystės tur buti pilnavojami, mes mielay su kitoms Partijoms i Kruvą susieiname, jey jos tikt ta pacę Dwasę apie Lewiskės Dalykus pasirupinanczeję, tur. Tuse Dalykuse esame mes Prieteliems wierni Prietelei, ale twirti Neprietelei Neprieteliems!

Zemės gruntini Dawadą norime mes sergeti. Kad prie Zokanū Dawimo ta Syła, kuri toktai atlieta, ant wisū Pustū kaip ant kokio geray statyto Swarczians padalyta yra, tay ir Zeme, pagal gruntini Dawadą waldamoji, sweikuse Pasilaitymuse pasiliks. Druta Regierunga ir Garbėj stowentis, Darbui tinkantis Žmoniū Wiete ninkai yra Užstowa už išmintingą Wedimą jiems pripūlančiojo Darbo. Tikt Ponawojimo - Žekšojimas Partijės Dwasės ant Waido Briezastiės dūda ir Ciecorystę i Silpnybę seney praėjusių Gžesū atgal numeta.

Szendien kaip wisados, užstowjame mes už pagal gruntini Zemės Dawadą iwelytases Walnybės Teisybes, prie kuriū Laimėjimo mes juč ir gerą Dale turime.

Už wisus Pasiprocewojimas gaspadoriskay bedniems Stonams ant Naudos mes šitą Szirdi turime. Bertaisymas zocialiskuse Pasilaitymuse, kursai nu Pasiturenczujū Pusės Apieros praso, gal ant Susideirininim tarp Bagoczū ir Bednujū, Aukštujū ir Zemujū westi, o jis tai ir iš tikro atliks. Jis nenor ney Wienam Progotimti, sawo paties Palaimos Kalwiu pastoti, ale jis nor pries Briegadą, kad gaspadoriskay Macnieji Silpnesniūs nenuspaustu ir be Kaltybės i Bedą nepargabentu, Sargybės parupinti.

Pries wisus tus Zocialdemokratū Pasiprocewojimus, kurie Karalystiems ir dabarnyškęzi žmogiskai Draugystei su Apwertimu grumzda, prasome mes ant antrės Pusės twirtos Rankos. Rą „ant Mierio einantieji“ Zocialistai kaip Ateitinės Karalystei apsafo, butu polytiskoj Dumoj Sawwalninkystės bey Gwoltos Ponawojimas be jokio Paueiklo ir gaspadoriskay wienatijis didis Priewartos-Darbo Butas. Wals Dumojimas ir personiskas Norėjimas wienatijis Apturejimas ir iš sawės pareinas Bertimas ant Darbo butu su wienu Sykiu išpustytas. Kur šita Zocialistū Weikimas Žmoniū Pulkuse knisa ir ant Gwoltos Kelo rodo, tur jam twirts Atsigynimas priesais stotomas buti.

Geriausis Atsigynimas pries tokę Briegadą, kaip mislytis galime, yra apsidabojanti Palaimos Polytika jeib Pakajingumo Pasijutimas išsiplatintu, jeib ypaczej ir menkiaus apturentieji Stonai šitoj Karalystėj saw geriaus i Prietelū ir šitame Belnyho-Dawade sawo pacziū Rupešezziū Tildytoji išpažinti gautu.

Toki Polytika tur popirma ant laukiejū Dalykū padabojant Pakajaus Polytika buti. Pakajuje tarp Rupešezstės ir Apstėjimas su Žmonimis, Pakajuje pasididina Darbo-Sylingumas prie Laukininkū bey Remestinininkū, kai ir Industrijos Žgalejimas prie Laworū Žgabenimo; Pakajuje pasididina todel ir Darbininkū Alga bey Belnas p wisam iš sawės paties.

Todel esame mes sawo jaunamjam ir ant Darbū sylingamjam Ciecorui ir jo pirmamjam Rodininkui dwigubay dėkingi, kad ju wierniausis Pasirupinimas be Waliowimo ant laukiejo Pakajaus eina.

Beje, macnūsis Pakajaus Brisakymas, kursai nu Wokietijos išeina, didzius Prashymus Zalnierystės Reikaluse stato. Ant to, kaip ir ant Atlikimo zocialiskoj Bertaisymo turėjo netiesogey mokamujū Mokesniū Pasitikeje ne menkay padidinama buti ir tokie Mokesnei koznaji saw styru ne pagal jo Naudą, bet Bednesnhyje pagatitrajū Pasilaitymą aukšciaus trophyja, nekai Bagotaji.

Taigi! Brisakymas išlyginancziosės Teisybės dabar prie Zokanū Dūtojo pareina. Mes išsipazystam be jokio Apstymislyjimo prie to, kad ši Brisakymą išpildysime. Draugiskay Ciecoryste bey sawo styru esanczioses wokiskoses Zemės ant to tepadaboją, kad aukstieji Sustejimai iš netiesogey mokamujū Mokesniū pasididinancziū Dūditiems wөл ant Naudos pareitu, kurie iš didziausios Daliės jus yra judejė. Saw styru esanczioses Zemese tiesogey mokamieji Mokesnieji menkiaus Pasiturenczujū ir titi ant ju, kaip ir ant widurėjo Stono gulentieji Mokesnie ne menkay pamazinami gal buti!

Ciecoryste bey sawo styru esanczioses Zemės ant to pritenkancziūs Naudos tur, taigi ney jokiu nauju Mokesniū, ney jokiu Monopoliu.

Kaip swarbus Uzdawimas Nacionalliberolu Partijei stow wisotinasis gruntingasis Bertaisymas birge liskoj Zokano weikay pareinancziam Gžese. Duma apie Teisybę tur tarp wokiskujū Giminiū tarp wiens antrės išlyginama ir sujednota tapti.

Szale to ir Briewalingumas pasidares yra, kad Geriktės Raštos menkesnios pastotu.

Gaspadoriskū Padabojimū Klausymuse tur polytiskieji Partijū Weikalai kantriūs Noturūs buti, šep jie sugaistam swetimus Laworus išmainyti, wis didyn eina, yra mums reikalingsi ir labay welytini; kolonialpolitiski Prashymai teip toly, kaip Ciecoryste prie tujū Pareigas tur užsimti, su paprastojū Akylumu turės buti waromi. Wadinostoms ir pusmedinostoms Giminiems tikrajė Wiera, personiską Walnybę bey Žgudenimą iteikti, yra wisū Kulturės Ciecorystezziū bey Karalystezziū, taigi ir Wokietijos Pareiga.

Pakaju Wieros Dalykuse mes nu jokio naujo Trikdinimo rupeštingay išlaitytą norētumbim žinoti; mēkados Waldzia nu kokios saw styru esancziūs Baznyhezziūs - Draugystės ant sawės netur dūtis ponawoti; Pasiprocewojimus, kurie ant to eina, reik su Twirtumu apfarianti.

Tay yra, ko mes norime! Lūmi stojamės pas Stryiejus ir dūdame jiems pilname Rusitikejime atsudyti. Lynzengantis Bertaisymai ir Pakajus tarp Zemės-Žmoniū Stonū arba Apstojimas, Tylaystowėjimas ir Nepakajus Ant to bus 20. Februaryju Atsiliepinamas dūdamas. Taigi stokimės ant Stryimo, ne deley Partijos, bet Szlužmo Lewiskės eikime prie Stryimo-Stalo, už Ciecorū ir Ciecorystę.

rimojo. Po Czesniēs tape Kapije dū-
ama. Diešpats Cicorus pparcey su
nacionalliberalistkoju Deputiertu Riquel
lgotā Czesā pasikalbejo, po to tape
Baruns von Stumm ant Pasikalbejimo
prritauktas.

Ant 31moses Uzgimimo Dienos Cicorans Wiliumo

27 tā Januāryju 1890.

Mus' Cicorus, mus' Cicorus
T'ēsie aufstāy pasweiktis!
Jis daugšū Szwōę Tēwislēš,
Wišā bidey mylētošes.
Mus' Cicorus, mus' Cicorus
T'ēsie aufstāy pasweiktis!

Kur yr' ant Swieto tolimo
Wiens Diešpats, jam priļģtāš?
Jis mus Pakājuj' šiprina,
Druta prie Reyno jis Waktā.
Mus' Cicorus, mus' Cicorus
T'ēsie aufstāy pasweiktis!

Drutay jis apgin' mums Namus
Pakāja islaišdamš.
Jis nor, kad palaimingāš wis
Tāip Burs kad but', kāip Miescjonis.
Mus' Cicorus, mus' Cicorus
T'ēsie aufstāy pasweiktis!

Už mus bidey jis storawoj'
Jo Pareigas atlikdamš;
Jis Zemēs Macę šiprina,
Kad ir karau' but' gatawa.
Mus' Cicorus, Ura! Ura!
T'ēsie aufstāy pasweiktis!*)

*) Pagal paņystamā Balsg ir lengwey giestama.
Grajey pasidaro, kad tikt Wiens arba tikt Keli po
1. Perkšmā giesta ir pastutiniejdiwi Epli wisas Pulks
takartoja.
Iš Wotikšo perstatyta nu
J. S. Kelch, Lujoj.

Berlyno Prekiū-Deveše.
Publis Popieriaus-Piningūse 5. Februāryju.
100 Rbl. . . . . 223 Mk. 60 Pf.

- Malkōs Pardawimo Termynai**
nū 10. iki 16. Februāryju 1890.
- 11. Febr. ant Zeg. 10: Krutinuse prie Andrea, Ober-
firšterijēs Kruttinnen.
  - 11. " " " 10: Berschallen, Oberfiršterijēs
Padrojen.
  - 11. " " " 11: Admeniškiuse prie Laaf,
Oberfiršt. Ibenhorst.
  - 11. " " " 10: Lazdēnuse prie Meyer, Ober-
Oberfiršt. Schorellen.
  - 12. " " " 10: Norlitten, Oberfiršterijēs
Astrawišken.
  - 12. " " " 10: Jasterburg prie Zahmann,
Oberfiršt. Bröblauen.
  - 12. " " " 10: Nikolaituse (Deutsches Haus);
Oberfiršterijēs Nikolaiten.
  - 12. " " " 11: Schmallenikuse prie Laßelt,
Oberfiršt. Schmalleningken.

- 12. " " " 10: Budžitelē, Oberfiršterijēs
Heydtwalde.
- 13. " " " 10: Kōhlstijuse (Karcziamoj), Ober-
firšterijēs Kranichbruch.
- 13. " " " 10: Gr.-Friedrichsdorf prie Rischke,
Oberfiršt. Schneiden.
- 14. " " " 10: Gasdinehlen (Karcziamoj) Ober-
firšterijēs Westfallen.
- 14. " " " 10: Nikolaituse prie Fleiſh,
Oberfiršt. Pfeilswalde.
- 14. " " " 11: Barnuse (Karcziamoj) Ober-
firšterijēs Warnen.

Šutrikdintas Šutrowjamas
(Šutkimšimas) gal sunkesu Liga pašoti,
nešāy tie, kurie jē tur, pamislyja. Paštro-
dymat ir Regales, kāip antay, Kraujo-Atsi-
weršimas, Apšwaigimas, Galwōš Škaudēšimai,
Širdiēs Drebešimas, Pašputimā, Walgio
Renorešimas, Šanariū Paikšimas i. t. t.
pareina tada, kad Regalingašis wōš jino, iſh
kur toktai pareina. Per Wartosimā Aptiekose
po 1 Marti už Deželē gaunamūš tikrušū
Aptieforaus Richard Brandto Šweicerpilā
yra šutrikdintāšis Šutrowjamas wēl i Da-
wadā pargabenamas ir wišos minētošes Re-
gales prawaromos. Reik ale wišados Uzrašo
šū baltu Kryžiu raudoname Grunte bey
Wardo Pašcašymu Richard Brandto
prašyti.

Ant kojnōš Deželēs yra pridāta, iſh ko ta
Diekarstwa susidēba, dutent iſh šefanczujā
Zoliū: Silge, Wofusgarbe, Aloē, Absynth,
Bitterklee, Gentian.

Alpsakymai.

Benno Mey,

Dantu Diekorius,
Tilžeje, Goldschmiedestraße 9,
ant Rampo Wasserstraße.
Kunštikū Dantu nū 3 Mk.,
Pripylimu jau nū 2 Mk.
Kas pagēdo 3 Stundāse pa-
taisoma.

Potiekū Piningai

wišuczēs ir wišofiamē Didume
pigiausū Pracentū pa-
šinami nu
Friš Lent,
Tilžeje, Kazernōš Ulycjoij 48.

Uš esu Tilžeje, Ulycjoij
Bachhoffstraße Nr. 8,
Dietumininkū Baznycei prie-
šais, kāip Diekorus samo Būwi
pasidareš.

Adolf Fabian,

Diekorus.
Kalbejimo-Adynos:
nu Zeg. 8—10 pirm Pētū,
" " 3—5 po Pētū.

Kur ponawoja Kosulis?

Išbandytā Prieprowā prižiulo
D. Siemering,
Falkū Aptieka bey Drogū
Kupczyšte.

Nu Ugniēs paška-

dytāšis Logaris yra ant
Taslo-Prekiū, o ir po tujū
išpardawojimas, tame
randasi keli Šzimtai wišo-
keropū Lampū ir Žibi-
nycziū, Žopostas Weiliū
ir Šzakeliū, Šzauk-
štū, Tijos-Lenteliū,
Zelkorū, Kelnešū,
Zegorāus-Kedikiū bey
Lanzdū, toliaus kofie
500 Korzetū, kurie ma-
juma šlapi yra pastošē, wi-
šoferopos Piningū-Ma-
šnos, Šturdš-Laworai,
Šzukos i. t. t.
M. Hadelberg,
Tilžeje,
Wandens-Ulycjoij Nr. 28.

Matrujū Šiluzmos Kungos
yra gaunamos prie
J. Rehlānderio bey Sunaus.

Piningu

ant 3 1/2, 4, 4 1/2 bey 5 Pracentū,
pagal Ypotekēs Gerhbe, paru-
pina nu Bankū bey šiofiā Pi-
ningoczū.
C. Albrecht,
Bankū Wieteninkš,
Tilžeje, Mittelstraße Nr. 45.

Sechzig Kirchenlieder

für die Schule.
Vorrätig bei
J. Rehlānder & Sohn.

Mariazeller Magen-Tropfen

labay hauney maczyjanti prie wišofiiū Pilwo Bigū.
Nepereinama prie Walgio Renorešimo, Pilwo Silnybēs,
šwepancziō Zado, Pašputimo, rufhto Atsitwēptimo, Pjowimo
Widuriū Sudirgimo, Degimo, wišofiiū Rečyštijū Pašdarymo
prie Šlemiū, Šeltigēs, Wymōš ir Pašibaišejimo, Galwōš
Škaudējimo (šey tāsai nu Pilwo pareina), prie Pilwo Krampio
kietū Widuriū bey Šutkimšimo, Pilwo Apšunkinimo šū
Walgeis ir Šerimais, prie Kirmēliū, Bluzniēs, Kepenū- bey
Wuriawimo - Šunkēybjiū. — Preke ant Plēczkōš podraug ju Wartosimo-
mofinimu 80 Pf., dwiguba Plēczka 1 Mk. 40 Pf. — Wyriaušis
šuntimas per Aptiekorū Carl Brady-Kremšier (Mēruše).

Mariazelleriu

Widuriawimo Piles.
Jau per Metus šū geriausiu Pašisekimu
prie šunktiū ir kietū Widuriū war-
totošes Piles dabar tuleropay paškuy
taisomos yra. Reik todel ant wiškuti-
šes Sargybēs Markeš bey ant Paširagūmo Aptiekorāus C. Brady-Kremšier
šaboti. — Preke ant Deželēs 50 Pf.
Mariazelleriū Diekarstwos „Magentropfen“ bey „Abführpillen“ niera ney
šios Pašleptiniū - Priprowos, Padawadyjimas yra ant kojnōš Plēczkōš
Deželēs pilnay pridūtas.
Diekarstwos „Mariazeller Magentropfen“ bey „Mariazeller Abführ-
pillen“ yra tikray gaunamos: Tilžeje paņystamosē Aptiekose, Kagainēj prie
diek. D. Šromelt, Šilijuse prie Aptiek. Kaul, Kraupiškiuse prie Aptiek.
Šemmel, Šjirwintntoj prie Aptiek. Rud. Saffran, Heinrichswaldēj
(Kūtiuse) prie Aptiek. R. Lengnick.

C. Lück'io

senay pagirtāšis ir wišuczēs geray išbandytāšis
Sweikatos - Žoliu - Medus bey **Žoliu - Tije,**
labay gera ir iſišiol nepereita Namū
Priprowa priēs Kosuli ir Kallo-Užti-
bimā, Kallo - Šlemes, Plaucziū bey
Šerklēs pitkesnes bey pitkas Žigas,
kāip ir priēs Plaucziū-Rytkimā, Krutines-
Šyliū, Šepenōš bey Jukšziū Žigas. Šerianšis Atliu-
dyjimas už Šzannūmā šidōš Priprowōš yra ta Ypatybe, kad
Wišū, kurie kitofes Prieprowas išbandē, wēl galiausey geriau-
sey iššibandytišidōjo Žoliiū Wiedaus praše ir dymni yra tie
Pašisekimai, kurie tūmi šulaukti tape. Tāy niera ney jofe
Pašleptinēs Priprowa, nēs kas Plēczkoje randasi, tāy yra
wiršuy užrašyta. Gaunamas Plēczkose po 1 Mk., 1 Mk.
75 Pf. bey 3 Mk. 50 Pf., o Žoliiū Tije už Pakeli po 50 Pf.
Wienat tikray gaunamos, kad wiškutiinoji Sargybēs Marke
užšpauksta stow, Tilžeje prie Aptiekorāus Bōhmer, Heinrichs-
waldēj (Gastūse), Kaufēnuse, Rusnēje bey Mehlaui-
kiuse Aptiekoj.

Paŕuze.

Seib ŝenaji Logari parumä-
 cziau, pardäbu jau dabar wiŝus
Kolonial = Sawornuŝ
 ant numajintü Prefiä;
 geriaufi **Eufara** ant **Swaro**
 po 34 Pf., **Galwoje** ant
Swaro po 33 Pf.,
Ayŝus ant **Swaro** po 12,
 13, 15, 16, 20 Pf.,
Druffa 3 **Swaruŝ** uŝ 25 Pf.,
 gerä **rugini** **Brangwyna**
 uŝ **Lyteri** po 40 Pf.,
 geriaufi **Ruma** nu 1 **Marklo**
 praŝidabant,
 ŝaip ir wiŝus ŝtus **Lawornuŝ**
labay **vigen**.

F. W. Elŝeit,
 Tilžeje,
 Wotieczjä Ulyczioj Nr. 74.

Grabu Magazynus

nu
Ferdinand Müller,
 Katycziuŝe,
 preŝtulo Reikalui paŝidarius wiŝu-
 czes pilnaji Logari palierütü
 ir laŝtierütü **Grabü** ŝoŝna-
 me **Didume** bei wiŝokrame
Iŝdabinime, ŝaip ir wiŝokius
Grabü **Aymuŝimus** ant
Iŝgrozinimo.

**Grabü-Rankei, Grabü-
 Rojes, Iŝgrozinimai tik-
 ray** apŝdabryti.

Inŝapes (iŝŝiutos **Aplotes**)
 bey **Priegaltwej**, **Lawono-
 Marŝkinei** bey **Jakai**, **La-
 wono = Rubai**, **Kurpes**,
Zekes (**Sztrumpos**) **Mu-
 czes**, **Gedėjimo-Wainikai**,
 wiŝokie **Vinikai** i. t. t.

Tiesog iŝ geriaufiä **Fabrikä**
 ŝawo **Lawora** indams, man galima
 yra, **Iŝdabinimus** geriaus ir pi-
 glaus pardüti, neŝaip ŝoŝna ŝta
 man pries dirbanti **Kupczyŝte**.

Ferd. Müller,

Kolonial-Sawornuŝ bey **Deŝtillaciono-
 Kupczyŝte, Katycziuŝe**.

Liefarŝtwa, wadinama

Dr. Spranger'sche Heilŝalbe,

atima **Karŝti** bey **ŝtandėjima**
 wiŝoms **Ronomŝ** bey **ŝtandü-
 liems** ir prawaro toleŝni **Paŝi-
 piŝtinniq**, iŝtrauta wiŝus **Puliuŝ**
be Pjowimo, iŝghdo trumpame
Gjeŝe **kiewieua** **Rona**, ŝaip antay:
piktus **Pirŝtus**, wiŝokius ir paŝe-
 nuŝius **ŝtanduliuŝ**, ŝaip antay
 prie **Koŝti**, **nubaluŝius** **Sanariuŝ**,
piŝtä **Krutine**. Prie **Kaŝlo-
 ŝtandėjima**, **Durimo** bey **Na-
 garuŝ** **Durimo**, **Spandimo**, **Plä-
 ŝimo** ji tanŝey **Palengwinimo**
 düda.

Gaunama **Tilžeje** **Aptekofe**
 wyriaufiä **Wieta** **H. Wächter** 'lo
 ŝilioje **Aptekofe**, **Deželēŝe** po 50 Pf.

Tilzes Keleiwjo

Kalendros

ant Meto

ŝu **1890** Preŝe:
Abrozais **30 Pf.**

gaunamos prie

J. Reylanderio bey Sunaus,
 Tilžeje,

ŝaip ir prie wiŝü **Kalendri** **Pardawejü**.

Große Schloßfreiheit = Geld = Lotterie.

Hauptgewinne: 600000, 500000, 400000, 300000, u. ŝ. w. Mk. (Kleinŝter Gewinn
 in den 4 erŝten Klassen: 1000 Mk., in der 5. Klasse 500 Mk.).

Ziehung: 1. Klasse 17. März 1890, 2. Klasse 14. April, 3. Klasse 12. Mai, 4. Klasse
 9. Juni, 5. Klasse 7. Juli 1890. Zu dieŝer Lotterie verŝendet nach Auŝgabe der Loofe nach
 Reihenfolge der eingegangenen Ordres, jedoch nur gegen ŝofortige vorherige Baareinŝendung
 des Betrages: Original-Loofe 1. Klasse: $\frac{1}{1}$ 64, $\frac{1}{2}$ 32, $\frac{1}{4}$ 16, $\frac{1}{8}$ 8,50 Mk. (Preis für
 alle 5 Klassen: $\frac{1}{1}$ 212, $\frac{1}{2}$ 106, $\frac{1}{4}$ 53, $\frac{1}{8}$ 27 Mk.), ferner **Antheil-Loofe** mit meiner
 Unterŝchrift an in meinem Beŝiŝ verbleibenden Original-Loofen mit gleichmäŝigen Erneuerungs-
 beträgen für jede Klasse: pro 1. Klasse: $\frac{1}{2}$ 21,20, $\frac{1}{4}$ 10,60, $\frac{1}{8}$ 5,40, $\frac{1}{16}$ 2,80, $\frac{1}{32}$ 1,40 Mk.
Antheil-Vollloofe für alle 5 Klassen berechnet: $\frac{1}{2}$ 106, $\frac{1}{4}$ 53, $\frac{1}{8}$ 27, $\frac{1}{16}$ 14, $\frac{1}{32}$ 7 Mk;
 ferner **Mejer und Marienburger Geld-Lotterie** incl. Liŝte à 3,50 Mk.

Carl Hahn, Lotterie-Geŝchäft, Berlin S.W., Neuenburgerŝtraŝe 25 (gegründet 1868).

Ant wiŝo **Swieto** pagirtaŝis nu **Uredu** megintaiŝis

Ringelhardt = Glöckneriŝkaiŝis

Ronu- bey Gydimu- Ploŝteris*)

iŝghdo wiŝas **Putmeniuŝ**, **Gumbus**, **Deberwenes**, **Rona** **Karŝti**,
ŝurq **Begimq**, **Weŝliges**, **Kaulä** **Puwimq**, **piktus** **Pirŝtus**,
Szalczio **Gumbus**, **Ronas** iŝ **Suŝideginimo**, **Wiŝtakuŝis**,
Iŝŝimiuŝimq, **ŝkilwio** **Reŝweikumq**, **Kauŝlige**, **Gelimuŝ** ir t. t.
greitai ir **nügrunczei**.

*) **Su** **Sargybēs** **Marle** ant **Deželit** gaunamas po

50 Pf. (podraug ŝu **Wartojimo** - **Pamokiniimu**) **daugiauŝofe**
Aptiekofe, ŝaip antay: **žaliojoje** **Aptiekofe** **Pono** **G. Böhmer**,
Tilžeje bey wiŝofe **kitofe** **Aptiekofe**; **Aptiekofe** **Pono** **R. Kauff-
 mann**, **Münchenhofŝtraŝe** 11, prie **H. Kahle**, **Altŝtäd.**
Langgaffe 74, **Volkmur**, **Bergplaz** 2 bey wiŝü **Aptiekä** **Kara-
 liaucziuje**; **H. Lehmann**, **Katycziuŝe**; **R. Groppler**, **Piliawoj**;
 ŝaip ir iŝ **Aptiekä** **Mieŝtä** **Allenŝtein**, **Bartenŝtein**, **Fiŝchhauŝen**,
Gumbinnen, **Yruiŝ**, **Kauŝenä**, **Kraupiŝkiä**, **Ladgawōs**, **Letcä**,
Melautiä, **Klaipeōdōs**, **Pilkainēs**, **Prēkulēs**, **Ragainēs**, **Ruŝnēs**,
ŝkaiŝgiriä, **Szalupēniü**, **Žiliä**, **Teplawōs**, **Wēluwōs** i. t. t.
Gydimu-Atliudymai tenay yra **parodomi**. **Primin.** Keiŝ geray
 ant **wirŝuy ŝtowencziōs** **Szutmarkēs** **padaboti**.

Inŝaro

Pain- Ekŝpelleris

yra ir paŝlietka geriauŝoji **Pri-
 prowä** pieŝ **Kuno = Drebe-
 jimq**, **Trankimq**, **Sanariuŝ**,
Gelimq, **ŝtrēni** **ŝtandē-
 jimq**, **Gyŝlü** **Gelimuŝ**,
Szono-Durimuŝ ir prie **Atŝi-
 ŝaldymü**. Geriauŝis **Atŝi-
 dymas** uŝ tay yra tas **Dalkēs**,
 kad **Wiŝi**, **kuie** **pirma** **kitokēs**
Wypprowas **wartojō**, **wel** **ga-
 ŝianŝen** **prie** **ŝenojo**, **geray**
iŝŝibandziujo **Pain-Ek-
 ŝpeller** **ŝugrjo**. **Jis** yra
 twirts **Maczyjime** ir **piguŝ**
Preŝeje (50 Pf. bey 1 **Marki**
 uŝ **Plēczq!**) **Keiŝ** **ŝaugotiŝ**
 nu **niekam** **newertü** **paŝtuy**
taŝytü **Padaryniü**. **Wienat**
tikras, kad **Inŝaras** **ŝtow**.
Gaunamas **daugiauŝofe** **Apti-
 ekofe**. — **Wyriaufiä** **Parba-
 wimo-Wieta** **Nürnbergij** **Ma-
 rijs** **Aptiekof**. — **Katycziuŝe**
 gaunamas prie **Aptiekofiaus**
H. Lehmann.